

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6 uri popoldne.

Štev. 109.

Ljubljani, v petek 13. maja 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 12. maja.

Dunajske prometne naprave.

Razven že omenjenih protigovornikov nasprotoval je danes reči sami le še dalmatinski prisednik mladočeškega kluba poslanec Biankini, in sicer izjemoma v nemškem jeziku, iz ozirov na dunajsko mesto, kakor je rekel. Ali tudi on se ni postavil na stvarno stališče, ampak se je pridruževal tovarišema-predgovornikoma. Našteval je razne potrebe dalmatinske, zagotavljal, da se za Dalmacijo ni čisto nič zgodilo, da je v dalmatinskem saboru v tej stvari govoril devet ur, da bi pa tukaj potreboval devetindvajset ur, če bi hotel vse povedati. Sklepal je z zagotovitvijo, da bo glasoval za vse, če le Dalmaciji pomagajo na noge.

Drugi med nasprotniki vpisani govorniki predlogom samim niso nasprotovali, ampak le ugovarjali, da jim ne ustrezajo v vsakem oziru. Gessmann, ki je govoril precej prvi dan, je trdil, da Dunaju s temi stavbami ne bo dosti pomagano. Mestna železnica ne bo dosti koristila, ker nima zveze z notranjim mestom. Tudi bodo nekateri mestni deli od dela samega škodo imeli. Pred vžitinsko črto se bodo povzdignili novi predkraji, v mestu samem pa bo nastala revščina, ki se kaže že sedaj. Gledé delavcev, ki bodo izvrševali vsa navetovana dela, zahteva govornik posebno varstvo, zlasti pa naj bi se jim določila najnižja plača in najvišje število dnevni ur za delo. Tega pa ne tirja zaradi tega, kakor da bi se hotel on in njegova stranka prikupovati delavcem. Oni sicer trdijo, da se delavcem godi velika krivica, ker se jim odrekajo politične pravice, vendar pa se to vprašanje v zbornici ne bo nikdar rešilo. Njega in njegove somišljenike vodi le spoznanje, da se velikemu delu srednjega prebivalstva godi že tako slabo, da ni skoraj več nobenega razločka med njimi in delavci.

Tudi dr. Lueger, ki je bil vpisan med nasprotniki in je včeraj prišel k besedi, predlogom

samim ni nasprotoval. Priznaval je celo, da tudi dr. Kaftan in dr. Laginja nista nič sovražnega govorila za dunajsko mesto, vendar pa prvemu ugovarja, da Dunaj pri razširjavi mesta ni dobil nobenega darila, ker so bili dotični stavbeni prostori njegova lastnina. Tudi on se je zaradi tega vpisal med nasprotne govornike, ker so predlogi pomanjkljivi in ne dovolj jasni. Kakšen pomen naj ima program, o katerem se sklepa? Ali naj ima veljavo zakona, ali le nekakega navodila? Na Dunaju se sploh govori, da bo vlada izvršila samo one dele nasvetovanih poprav, ki so važni iz vojaških ozirov, drugo pa se bo odložilo, češ, da ni denarja. Tudi to mu ni prav, da naj se zgradba lokalnih železnic prepusti privatnim osebam, ker bi imela država v tem slučaju samo one naprave v svojem oskrbovanju, ki nič ne nesó, dobre pa bi prepustila zasebnim družbam.

Enako se ne more strinjati z načrti, ker uničujejo velik del najlepših nasadov dunajskih in nekaterim okrajem, zlasti tretjemu in enajstemu silno škodujejo. Vse prebivalstvo se bo vzdignilo zoper te načrte, kadar se poizvedó. Te načrte so delali ljudje, ki vlečejo ravne črte ne zmeneč se za to, koliko lepih rečij s tem uničijo. O vravnavi Dunajčice neče govoriti. Nasprotni ugovori ne veljajo nič, in kar je mogoče v Berolinu, bo menda pač tudi mogoče na Dunaju. Prestopivši k premembi donavskega kanala v ladjišče povdarja, da bi bilo veliko važneje izvršiti kanal med Donavo in Odro, in med Donavo in Labo. Tudi priporoča, da naj se dotično posojilo javno razpiše, da naj se nikar ne plačujejo interkalarni obresti in da naj se rabijo le domači ne pa inozemski delavci. Tudi blago naj bo zgolj domače in trgovinski minister naj si v zglede vzame ogerskega ministra Barossa in naj stori za Avstrijo, kar je oni storil za Ogorsko. Pri delu naj se nikar ne prenačijo in denar naj pride na korist prebivalstvu, ne pa žepom nekaterih špekulantov. V tej nadi on glasuje za predloge in želi, da bi vse stranke glasovale za premembe, ktere hoče v posebni razpravi nasvetovati.

Ker pravih nasprotnikov ni bilo, zagovornikom ni bilo težko potezati se za nasvetovane predloge. Prvi med njimi je bil stari dr. Herbšt, ki je zlasti povdarjal, da je med raznimi točkami jako tesna zveza in da je država dolžna podpirati ta dela. Vravnava donavskega kanala je del vravnave Donave, ki je državna reka; tudi vravnava Dunajčice je opravičena; če namreč država za grajenje hudournikov vsako leto izdaja veliko denarja, sme pač podpirati tudi vravnavo te vode, ki je silno nevaren in škodljiv hudournik. Najvažnejša je mestna železnica, ki je pa potrebna iz vojnih ozirov; pa če bi bila tudi zgolj le krajevnega pomena, morala bi jo država podpirati, kakor je podpirala enake železnice v Pragi in v Trstu. Ta dela bodo pa tudi v finančnem oziru koristna, ker bodo pospeševala gospodarske koristi in pomnoževale blagostanje, s tem pa tudi državne dohodke; in ker vsako leto iz raznih dežel prihaja mnogo prebivalstva na Dunaj, koristile bodo te naprave vsem deželam; zato priporoča predloge zbornici v sprejem.

Baron Kúbeck povdarja, da bodo nameravane naprave mnogo koristile tudi ubožnemu prebivalstvu, katero dobi vsled tega dela in zaslužka in po ceni stanovanja, kar jako vpliva tudi na pravost prebivalstva.

Obširno je zagovarjal trgovinski minister Baquhem svoje predloge in pri tej priliki zagotavljal, da hoče vlada enako skrb imeti tudi za druge kraje in dežele, ki potrebujejo vladne pomoči. Minister je zaradi tega poprijel besedo precej prvi dan, ker je moral odriniti k pogrebu ogerskega ministra Barossa. Danes je bil minister zopet na Dunaju in se je vdeleževal državnozbornih obravnav. Kaj več iz njegovega govora morda podam še prihodnjič.

Včeraj je govoril kot prvi govornik knez Liechtenstein, ki je radostno pozdravljal predloge, ob enem pa obžaloval, da minister ne mara določiti najnižje dne. On se noče prilizovati delavcem, ali on hoče v zbornici povedati, kar ljudje govoré. Določitev najmanjše dne bi bila potrebna, ker je življenje čedalje dražje. Dalje razpravlja go-

LISTEK

† Feliks Šarec.

Umril je 11. t. m. v Moravčah Feliks Šarec, bogoslovec IV. leta. Bolehal je skoro dve leti, zdravil jetiko v Iki poleg Opatije, v Würshofenu, koncem bolezni pa se je preselil z družino v Moravče, kjer ga je objel smrtni angelj.

Rodil se je 23. julija 1868 leta v Ljubljani. Po rajniku žalujeta osivela oče in mati, po rajniku plakajo tri sestre, po rajniku je neskončno žal osem njegovim tovarišem. Bil je mladeneč odločnega značaja, blazega srca in izredno razvitega duha. Na videz nekam ponosen, a od srca ponižen, poln življenja v družbi, sočuten in mil v razgovoru, obče priljubljen družabnik.

Kader je govoril večjemu zboru svojih sošolcev, kazal je očitno odločni svoj značaj. Imel je namreč neko oplemenjeno samozavest v sebi in je ob vsakem nastopu dajala njegovim besedam čudno oblast in veljavo. Ker mu je slovenski in nemški jezik gladko tekkel, gojili smo opravičene nadeje, da bo v življenju slovel kot govornik. In govorništvo

je tudi njega kaj veselilo. Posebno je krasila njegovo srce nežna ljubezen do matere. Kako ljubo je često kramoljal o njej, kako živo in potanko v zasnobnih razgovorih slikal vsako potezo njenega bitja, kolikrat naravnost zatrjeval, da mu je mati nad vse milo bitje na svetu.

In kader me je včel na dom in s pravo sinovsko ljubeznijo poljubil sivo mater na čelo, vselej me je priklenilo ožje čuvstvo spoštovanja do druga. V tem oziru je bil res vzor ljubečega in hvaležnega otroka. Poleg teh vrlin pa je imel pokojnik še neki dar od Boga, katerega ni zanemarjal do zadnjih zdravih dnij. Imel je namreč lep pisateljski dar. Za gimnazijskih študij se je shajal s svojimi somišljeniki v samotnih sobah, k'er so se vadili pisateljavanja. V tem času je spisal povestico „Doma in na tujem“, ki je izšla v Giontinijevem knjigotržtvu. Ni sicer kaj posebnega, a kaže, da je čital mladi pisatelj že mnogo podobnih leposlovnih del in pričá o njegovi razviti domišljiji. Takrat je prevél tudi večjo knjigo „Georg Stephenson“, prodalno v Blaznikovi tiskarni. Listi so prevod hvalili. Ko je završil gimnazij, vstopil je v goriško bogoslovnico in koncem prvega leta napravil v Ljubljani zrelostni izpit, kateremu se je prejšnje leto odpovedal. Potem

je ostal v Ljubljani, da bi se učil v tukajšnjem semenišču nadalje bogoslovja, in tu so se mu jele krepkeje razvijati krila darovitega duha, kakor bi vplivala rodni kraj in bližina dražih svojeev toli blagodejno nanj.

Vesel in naudušen se je lotil bogoslovne vede, vestno porabil vsako uro v smislu hišnih pravil. Skopo odmerjeni čas, ki še preostaja po storjeni dolžnosti, pisal je ali bral leposlovna dela. Za „Dom in svet“ je napisal povest „Materina molitev“, ki je prav dobra, kakor je kratka. Prizori so tako slikoviti, refleksije žive, vsa pripoved ginja. Se bolj je ugajala mnogim nekoliko daljša povest „Na grobeh“, priobčena v istem listu. Za njo je dobil pokojni pisatelj ondaj razpisano nagrado. Zadnji spis iz njegovega peresa pa je humoreska „Aula tentamimum — pa sodnijska temnica“. Snov bi bila za veseloigro morda še izvrstnejša, nego je za šaljivo povest. Ta humoreska je pričá, da je imel nje oče ne malo zdravega humorja v sebi, kar je sicer večkrat tudi kazal v življenju.

V vseh svojih spisih se nam kaže mladeniča polnega idealnega poleta, raznetljive domišljije in rahločutnega srca. Realističnega toka, ki preplavlja

vornik socijalne razmere in priporoča vladi, da naj nikar ne prezira tega vprašanja in je reši o pravem času.

Dr. Jaques je zagovarjal načrte in poudarjal važnost dunajskega mesta, kot državnega središča. Dvakrat so ga bili Turki napadli, dvakrat so bili odbiti; vsled tega ima Dunaj velike zasluge za vse zapadne dežele. Tudi je nekak posredovalnik med različnimi narodi. Dunajski poslanci bodo radi podpirali zadeve različnih dežel, žalibog, da se tega od Mladočehov ni nadejati gledé Dunaja, dasi bi se morali zavedati dvojne naloge, ki jo imajo gledé naroda češkega, pa tudi gledé cele države in Dunaja.

Poslanec Stalitz je poudarjal potrebe tržaškega mesta, ki so tako velike, da jih brez vnanje podpore ne more zmagovati. Če se za Dunaj toliko žrtvuje, zakaj bi se kaj enakega ne zgodilo za Trst? Prosi torej, da naj se zbornica spominja tudi Trsta, in v tej nadi hoče s svojimi somišljeniki glasovati za predloge.

Baron Pirquet je zlasti zavračal dr. Luegerja, češ, da so načrti primerni in da bo Dunaj po novih naredbah zelo napredoval.

Obširno in dolgo je včeraj govoril vladni zastopnik Wittek, ki je odgovarjal posameznim govornikom in označeval vladno stališče gledé posameznih želj in zahtev. Za njim se je še enkrat oglasil poslanec Kaftan in se odločno protivil premembni donavskega kanala v posebno ladjišče.

Danes sta govorila še dr. Fuss in Kozłowski, ne da bi bila kaj posebno novega spravila na dan, potem je bila razprava sklenjena in sta prišla na vrsto zadnja govornika Exner za in Bänkini proti predlogom. Prvi je govoril dolgo in dolgočasno, drugega sem omenjal že v začetku tega poročila. Po končni besedi poročevalca dr. Russa in nekaterih dejanskih popravkih bilo je z veliko večino sklenjeno, da se prestopi v posebno razpravo, potem pa je bila ob 1/6. uro seja zaključena in prihodnja seja napovedana za soboto 14. t. m.

Konservativni klub je danes v posebni razpravi pretresal dunajske prometne naprave ter sklenil glasovati za prvi in drugi del dotičnega programa, ki zadeva mestno železnico in vravnavo Dunajčice, tretji del pa vrniti vladi, da napravi nove načrte z ozirom na to, kako bi se dali odpatki, namesto da se spuščajo v Donavo, koristno porabiti in rabiti v izboljševanje in gnojenje poljskih zemljišč. Četrti del, ki zadeva napravo ladjišča na donavskem kanalu, sklenil je klub soglasno odkloniti.

Zavijanje.

III.

„Narodov“ člankar modruje dalje: „In kakih sredstev se poslužujejo? Oni vedó, da je naše ljudstvo verno in pobožno. Ta blagi čut je treba izkoristiti v agitacijske namene! Z vso silo se hočejo vreči na preprosto ljudstvo, ki se lahko vname za verske reči, ki je pa v drugih, zlasti političnih in narodnih vprašanjih še zmirom dosti nevedno in nepomagljivo. To dobro ljudstvo je treba v strah pripraviti za vero... Vera je v nevarnosti, vero nam hočejo vzeti. Mi nismo nikdar

današnje leposlovje pripovedno, ogibal se je morda celo preveč.

A bil je še mlad. Življenje polno izkustev in in prevar, svet do cela različen od sveta, ki si ga mlado srce ustvari, leta z dozorelimi idejami, naganjali bi ga sami na pot realizma — njega nedvomno na pot zdravega realizma. Njegovim vznosenim spisom se je kaj lepo prilagal mehek nežen jezik.

Lahko rečemo, da se je uprav v njegovem slogu naj je že pisal slovenski — ali nemški, povsem zrcalila njegova notranjost. Krepak in odločen je njegov slog; zdi se, kakor bi pisatelj nikdar ne premišljal pišoč kako stvar, naj jo li zapiše, li ne. A tudi mehka, mila je na družih mestih njegova pisava, kakor njegova narav. Navadno je pisal leposlovne spise hitro brez prestanka, vkolikor je bilo pač to mogoče, in skoro nikoli ni svojih del popravljaj ali pilil, česar mu ne mislimo v hvalo šteti. A predno je on sedel k papirju, imel je ponajveč spisa že dodelanega v glavi v nadrobni potezah. Slovensko ljudstvo bi dobilo od njega nedvomno v tekom let mnogo še lepših ter boljših spisov, ko bi ga ne ugrabila smrt. Te vrste pa je tudi zdaj zaslužil, pisane v čast njegovemu spominu.

napadali verskih resnic, nikdar izpodbijati katoliških dogem, tudi nikdar napadali duhovnikov iz verskih ozirov; pač pa smo jih kritikovali v političnih in slovstvenih rečeh.“

To so stari odgovori in zagovori naših nasprotnikov. Člankar pa je hoté pozabil, da je „Slovenski Narod“ v teku let nagromadil v svojih predalih že toliko blata proti cerkvi in njenim služabnikom, kakor malokateri židovsko-liberalni list. Prelistuje naj le dva zadnja letnika „Narodova“ in našel bo dokazov v izobilji za našo trditev. Podamo mu le nekaj dišečih cvetk v prijeten spomin: „Krščanski socializem ni družega, nego žleb, po katerem bi radi klerikalci napeljali vodo na svoj mlin... je podlaga brezdomovinskega klerikalizma, katerega bomo pobijali z vsemi sredstvi. V interesu naše narodnosti, pa tudi v interesu vere je, da se ne povikša vpliv škofov na šolo... Liberalizem je še stokrat boljši, nego klerikalizem... Famozen aparat je ta III. red... Verska šola z vsemi pritlikinami je le prisiljena bojna parola... Narodni mladenči iz duhovniškega stanu, katerih edina zasluga je tonzura... Strup vlivajo katoliški farizeji v priprosto prebivalstvo... Ne vemo, bodo li sedanje priklade in naklade zadostovale, da bodemo vredno podpirali oropanega sv. očeta... Pij IX. je bil fanatičen dogmatik... proklinjal jo znanost... Pij IX. ni vedel vladati svojih strasti in vernike zapeljal v skušnjave.“

Dovolj! Ti citati zadoščajo v potrjenje naših trditev, da je ves liberalizem naših naprednjakov z vsemi svojimi pritlikinami importovano tuje zeljišče. Temu liberalizmu, ki napada papeža, škofa, duhovnike, cerkvene rede in naprave, velja naš boj. Ti napadi neso kritika posameznih oseb zaradi posameznih dejanj, to je zaničevanje vse duhovščine, nasprotovanje veri sploh. Če tega „Nar.“ člankar noče umeti, potem so odveč vsi daljši dokazi. „Nar.“ članek je naperjen proti konservativcem sploh, ves strup in žolč pa je razlil nad nas ter poln krščanske ljubezni s patosom zakliče: „Zapomnite si, ako mislite veri koristiti s tem, da prepričate mej domačini in jih v skrb pripravljate za naše dosedanje, z največjimi žrtvami pribojevane pridobitve, to se jako motite!“

Tu je zopet narodnost oni ščit, za katerim vedno stojé naši nasprotniki, češ: Vi napadate narodne zavode in društva, razdirate našo dosedanjo narodno organizacijo, ker ne klečeplazite pred vsakim človekom, ki le na jeziku nosi narodnost svojo.

Gospod Svetec je pri neki priliki pred leti v deželnem zboru kranjskem govoril pomenljive besede tedanji nemški večini deželnega zbora. Iste besede veljajo sedanjim slovenskim naprednjakom in se glasé mutatis mutandis: „Pri naših naprednjakih se prikazuje vedno in vedno ena tendenca, namreč nasprotovati cerkvi in njenim napravam, ločiti šolo od cerkve... Od kod to ravnanje? Človek bi si tacega ravnanja ne nadejal, zlasti če pomisli, da naši naprednjaki izhajajo vendar iz našega ljudstva, ki je po

Duhovskega stanú ni zadnje dneve po završenem gimnaziju trudoma izbiral in izbral. Odkar se je zavedal, da je človek na svetu poklican k delu, imel je že v svoji duši odbran poklic, duhovski stan. In ta daljna namera in sklep sta že zanesljivo znamenje resničnega poklica.

V pastirstvu bi kot duhovnik zlasti z lece vspešno deloval za blaginjo svojih sorojakov. Kako se je še pred kratko dōbo veselil življenja, kako rad govoril o bodočnosti, ne brezdelni, prijetni, zložni bodočnosti, temveč trudapolni, bojni in zmagonosni! In zdaj je mrtev. Potrla nas je vest o rani smrti druzega tovariša. Hitelo nas je nekaj na grobišče, kjer bo de snival smrtni sen, da smo mu naklonili zadnjo čast na zemlji. Spominjali se ga bodemo vsekdar v razgovorih med saboj in z Bogom — v molitvi. Živo sliko je zapustil vsakemu med znanci v srečo, kdor pa ga ni poznal, posnemi ga s te medle slike! Pravil sem samo vrline, kreposti in darove, s katerimi je bil dičen, ravnaoč se po reku: de mostuis nil, nisi bene. Pa saj slabosti ljudje sami radi pritiskamo.

Bog mu jih spreglej, kolikor jih je imel in ga védi na rajske livade! Tam naj se blagi rajnik vekomaj raduje — in moli za nas! A. Medved.

svoji naravi konservativno, ali vidimo jih trobiti v tisti rog, v katerega trobi judovsko-nemški liberalizem, v rog tistega liberalizma, od katerega imamo skušnjo, da dozda ni osrečil nobene države in nobenega naroda.“

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. maja.

Notranje dežele.

Vrejanje valute. Predloge o vrejanju valute se še ne predložijo takoj zbornici, ker baje neso še dotiskane. Najbrž pa ima vlada še druge pomislke. Posvetovanja finančnega ministra z vodjami različnih strank neso imela zaželenega uspeha. Po vseh strankah so pa mnenja o tej stvari jako zamotana. Sploh se vidi, da veliko večino poslancev ne vé, kaj hoče v tej stvari storiti.

Mladočehi. V nedeljo je poslanec Kramar povedal, kaj hočejo Mladočehi. Radi bi bili vodje opozicije. Ta poslanec je na nekem shodu se izrazil, da je politika Moravcev napačna, ker podpirajo vlado. Levice se ni bati, ker Taaffe ne mara zanjo, in jej nasprotujejo tudi nemški nacionalei. Poljaki imajo tudi toliko slovanske krvi v sebi, da ne bodo pustili, da bi zatirala druge Slovane vlada, ki bi bila od njih odvisna. Ostanke nekdanje večine naj se zberó in začnó boj za avtonomističen program. Gredó naj v opozicijo in Mladočehi bi stopili na čelo tej opoziciji. Ko bi Kramar imel le malo več političnega predsodka, moral bi vedeti, da se češki veleposestniki in nemški konservativci nikdar ne bodo dali voditi od Mladočehov, Poljaki pa še manj. Slovenci se nemamo povoda Mladočehom na ljubo poganjati za deželno avtonomijo, ki bi bila naša poguba.

Staro- in Mladočehi. Če tudi so Mladočehi že dobili vpliv po vsej deželi, a vendar se močno boje še Staročehov. Posebno jih je prestrašil dr. Mattuš s svojim slovanskim programom. Mladočeško glasilo se izpodtika nad tem programom, da ni dovolj jasen, kakor bi bili res posebno jasni programi Mladočehov. Očita, da Mattuš ni povedal, kako bi se ta program izvel. Mladočehi pa tudi do danes neso povedali, po katerem potu hočejo spoiliti svoje obljube. Sicer „Narodni Listy“ Mattuševga programa neso priobčili svojim čitateljem, da bi ne spoznali, da ta ima Staročeh res boljše nazore nego kak dr. Gregr.

Češko in Moravsko. Mladočehi hočejo po vsej deželi začeti agitacije, da bi se napravljale in podpisavale in odpošiljale prošnje na češkega kralja, da odpusti iz službe pravosodnega ministra. Češkomoravski dijaki na obeh visokih šolah v Pragi so pa sklenili, da bodo začeli agitacijo proti moravskim poslancem, ki so glasovali proti mladočeškemu predlogu, da se toži minister. Dijaki bi pač bolj pametno storili, če bi se za druge stvari brigali, politično agitacijo pa prepuščali drugim ljudem. Moravski poslanci se pa najbrž nemojo dosti bati teh agitacij, ker odnošaji na Moravskem so precej drugačni, nego na Češkem.

Nemški narodni svet. „Deutsche Zeitung“ priporoča, da bi se v Pragi osnoval nekak nemški narodni svet, kateri bi vodil politično gibanje čeških Nemcev. Sedanje strankino vodstvo ni kos vsem svojim nalogam. Dr. Schmeykal je preobložen z delom, zato je potrebno, da se v Pragi osnuje stalen narodni svet za vse češke Nemce. Kaj neki porekó vodje praške kazine k temu, mari ni ta predlog nekaka nezaupnica zanje.

Gorenja Avstrija. Šolski zakon, kateri je sklenil gorenje-avstrijski deželni zbor, ni dobil Najvišjega potrjenja. Po nekaterih listih se navaja kot uzrok to, da bi se po tem zakonu omejile pravice zastopnika židovskih verskih občin. Minister Gautsch se je jako prikupil liberalcem, da ni priporočal sankcije tega zakona. Samo na sebi je pa malo čudno, da se je potrdil tirolski šolski zakon, gorenje-avstrijski pa ne, če tudi sta oba osnovana popolnoma na jedrskih načelih. Vidi se torej, da v učnem ministerstvu na Dunaju vlada močno liberalen duh. Tirolcem je minister zaradi tega prijenjal, da se je sploh deželni šolski zakon sklenil, Gorenje-Avstrijecem pa ne prijenja, ker že imajo deželni šolski zakon na liberalnih načelih. V konservativnih političnih krogih je velika nevolja, da je vlada odrekla sankcijo gori imenovanemu zakonu.

Vnanje države.

Bolgarija in Turčija. V Bolgariji neso nič posebno zadovoljni z izidom pravde proti morilecem Vulkovičevim. V Sofiji bi bili raje videli, da bi bila Turčija zahtevala od Rusije izročitev proizročiteljev umora, nego so pa obsodili dve osobi, ki sta bili le orodje drugih.

Bolgarija in Francija. Francoski zastopnik v Sofiji Lanel je odpoklican. Kaj je povod temu, ne vemo. Lanel je bil zaradi iztiranja časnikarja Chadourna se hudo sprl z bolgarsko vlado. Tedaj je bolgarska vlada zahtevala, da se Lanel odpokliče. Francija se seveda ni hotela udati. Stvar se je bila pozneje nekako poravnala v obojestransko zadovolj-

stvo. Lanel je pa sedaj odpoklican in ne ve se, koliko je to v zvezi z občno bolgarsko politiko.

Rusija. Umrl je peterburški mestni glavar generalni lieutenant Peter Apolonovič Gresser za zastrupljenjem krvi vsled neke zdravniške operacije. Pokojnik je bil jako strog in velik nasprotnik vsakega svobodnega gibanja. Jako mnogo oseb je zaradi političnih pregreškov odpravil v Sibirijo. On je obnovil že pod Aleksandrom II. zloglasni "tretji oddelek". Iz podobnega uzroka, kakor Gresser umrl je tudi generalni major Baranov, ki je bil dodan v službovanje velikemu knezu Mihaelu Nikolajeviču.

Anglija. V Londonu je bila dopolnilna volitev jednega poslanca za spodnjo zbornico. Izvoljen je s prav-majhno večino unijonist Bousfield. Dosedaj je ta okraj zastopal konservativen poslanec. Označilno za sedanjí položaj je, da se konservativci neso upali postaviti svojega kandidata in so se morali zadovoljiti z unijonističnim liberalcem, če so hoteli zmagati. To pač kaže, da za konservativce razmere sedaj najbolje ne stoje in da je torej precej verojetno, da po novih občnih volitvah liberalci dobe večino.

Belgija. Belgijska vlada je predlagala zbornici, da se volilna pravica raztegne na vse moške prebivalce, ki imajo nepremičnega posestva vsaj za 150 frankov vrednosti, ali pa ki imajo hišo ali del hiše najmanj jedno leto najeto vsaj z 30 franki katastralnih letnih dohodkov v občinah s 5000, z 42 franki v občinah do 20.000 in 60 franki katastralnega dohodka v večjih občinah. Ta katastralni dohodek se boče na poseben način določil. Občine se bodo vsakih deset let razdelile na podlagi ljudskega števljenja. Če se občina uvrsti v višji razred, obdrže vendar vsi tisti volilno pravico, ki so jo poprej imeli, dokler imajo tisto stanovanje v najemu. Zbornica je pritrčila tem nasvetom. Sicer jih pa more nova zbornica še po svoji volji premeniti, ker le nji gre pravica, sklepati, kako naj se premene člani ustave, katere je naznačila sedanja zbornica.

Izvirni dopisi.

V Zagrebu, dné 11. maja. Te dni je prinesel jeden zagrebških dnevnikov članek, v katerem se po statističnih podatkih dokazuje, da mora biti na Hrvatskem in v Slavoniji za petdeset let domače slovansko prebivalstvo v manjšini, če bodo okolnosti tako stale, kakoršne so dandanes.

Za Slavonijo je omenil pisatelj teh vrstic že lansko leto ravno isto trditev, kajti sémkaj se seli vse, kar išče boljše bodočnosti na tléh dotične kraljevine. Če se razmatra razmerje narodnosti v obeh kraljevinah povprečno, se take spremembe ne opazajo očividno, ali če se pojedini predeli zemlje v ozir jemljejo, potem se pa vidi, kako velika razlika se je po zadnjem popisu pokazala v narodnostih.

Tako je n. pr. tuje prebivalstvo v mestih Oseku, Zemunu in Rumi ter v celem kotaru daruvarskem že domačine presegle ter so Hrvati že v manjšini. Tukaj so se v poslednjih desetih letih domačini pomnožili le za 12½%, Nemci pa za 44%, in Madjari celó za 66%, poslednji sevéda največ z naselitvijo.

Pa tudi po drugih krajih Slavonije silno tujstvo napreduje. Naj omenimo tukaj le splošne spremembe v kraljevinah Hrvatske in Slavonije za leta 1880 do 1890. Prebivalstvo se je pomnožilo sploh za 15-33%. Če pa to pomnožitev razmatramo po narodnosti, kmalu opazimo, kako nerazmerno slabo nasproti drugim narodnostim so se v tem času pomnožili Hrvati in Srbi.

Leta 1880 je bilo Hrvatov in Srbov 1.712.353, to je 90,48% celega prebivalstva. Leta 1890 bilo je sicer 1.921.829 duš, ali nasproti celi pomnožitvi je bilo to le 87,89%, tedaj nazadek za 2,59%. Ko bi se bili Hrvati in Srbi pomnožili po povprečnem procentu za vse prebivalstvo, moralo bi jih biti več 266.046 duš, ali v istini jih je bilo le 209.476; tedaj manj po povprečnem računu za 56.570 duš. Nasproti temu pa so se pomnožili Madjari, katerih je bilo 1880. leta 41.417, namesto 6429 duš za 27.377, tedaj za 66%, a Nemci od 1880. leta 83.139 duš na 117.493 duš, prirastek celih 41%.

To so dokazi, ki govore natanko, kako domače prebivalstvo počasi prostor dela tujcem, Madjarom in Nemcem. Če se vzame, da ostanejo odnošaji takšni, kakoršni so se pokazali za razdobje 1880 do 1890, bode leta 1910 poleg 2.342.039 Hrvatov in Srbov že 576.000, to je 19,75% drugih narodnostij.

Le-ta postotek pa bode narastel leta 1920 na 25,47%, leta 1930 na 32,88%, leta 1940 na 43,39%, a leta 1950 bodo imele tuje narodnosti že 57,19%, tedaj absolutno večino nad domačini, katerih ima biti po proračunaju tega leta 2.231.400, a tujcev 2.979.700 duš.

To bi se moglo pa v resnici tem laglje zgoditi, če pomislimo, kako v Slavoniji posebno Srbi izumirajo. Sploh se pravoslavni hitro umikajo katolikom ali pa protestantom, to je, Nemcem ali pa Madjarom, deloma tudi Slovakom, ki so naselili že cele vasi po Sremu.

Najbolj se širijo Nemci, ki se znajo povsod hitro vdomačiti ter kmalu toliko prigospodarijo, da so domačini od njih odvisni, in potem je kmalu vse v njihovih rokah.

Sémkaj, namreč v Srem, se je začela v novjšem času cela selitev narodov. Na vso žalost naši merodajni krogi ne gledajo, da se v te kraje preseli hrvatski narod iz primorskih krajev ali pa iz varaždinske župnije, kjer imajo premalo zemlje. Kaj ne bi bilo pametneje, da ostane naš narod v svoji domovini, nego da se seli v Ameriko, pod nosom pa mu Nemeč in Madjar jemljeta najplodnejše kraje iz rúk.

Ali tukaj gospodari denar. Nemeč in Madjar imata podporo, katere Hrvat ne more nikjer dobiti. Zakaj se tako ravna pri nas, gotovo niso tajne zadeve, saj je poznat „Drang nach Osten“, pa tudi vladoblepnot madjarska.

Hrvati, katerim je zares kaj ležeče na bodočnosti naroda, morali bi o tem vprašanju javno tudi v saboru razpravljati, kajti natihoma se koplje grob narodu hrvatskemu v Slavoniji, v tej bogati in blagoslovljeni deželi, kjer bi mogel tudi domači narod lepo napredovati, da dobi podporo od svoje vlade, kakor jo dobivajo tujei od drugih strani.

Iz Idrije, dné 10. maja. Uljudno prosim, blagovolite v Svoj cenjeni list sprejeti sledeči moj odgovor na dopis iz Idrije v „Rodoljuba št. 9 z dné 7. maja t. l.:

Ni res, da bi bil kdo izmed paznikov hotel ustanoviti novo bratovščino! Istotako tudi ni res, da bi bil kdo izmed paznikov hotel pregovoriti — nekatere — rudarje, da so vplačali nekaj denarja v bratovščino; tudi ni nihče ljudi slepil! § 10. zak. z dné 28. julija 1889 (drž. zak. št. 127) o uredbi razmer rudarskih skladnic zadél je vsacega rudarja in obratnega uradnika — bodisi pri eraričnih — bodisi pri privatnih rudnikih, tedaj ne le — nekatere rudarje! — Vsak pri ces. kralj. indrijskem rudniku službujoči stalni rudar in paznik moral je tedaj plačati na podlagi omenjene postave svoj od c. kr. rudniškega erarja odmerjeni in razmeram bolniške blagajnice (novega blagajniškega oddelka) zadostujoči donesek po 2% od svojega zaslužka v novuustanovljeno bolniško blagajnico.

Iz § 10. omenjenega zakona z dné 28. julija 1889 je torej razvidno, da ni res, da bi bil podpisani kot računovodja rudarske skladnice (tisti mož) hotel ustanoviti novo bratovščino! — Ko bi bil jaz tisti mož, da bi kot računovodja lahko ustanavljal nove rudarske skladnice in ljudi k novim napravam silil, sigurno bi mi ne bilo treba poslovati v Idriji! — Zal mi je pa res, da nisem — tisti mož — da bi — sebe — in vse rudarje oprostil vseh karkoli imenovanih vplačil v rudarsko skladnico!

Kam je pa prešel denar za stražo pri božjem grobu v znesku po 30 gld. na leto, ko je ni bilo zadnjih pet let? — (V § 38, e. ustava naše skladnice stoji le 25 gld., — morda je gledal dopisnik številko 25 s povekšalnim steklom, ali pa ga je morda imel preveč v glavi, da je videl še jedno petinko zraven!)

Odgovor je lahek!

Denar ni prešel nikamor; ker pa se ne vodi za to svoto, ki je nastavljena v ustavu rudarske skladnice idrijske za živo stražo pri božjem grobu, posebna blagajnica, tedaj se tudi ne vodijo za to posebni računi in omenjene svote so se sigurno pritaknile aktivnemu premoženju rudarske skladnice. — Čudno bi pač bilo, ko bi vsak paragraf ustava omenjene skladnice imel svoj posebni blagajnični oddelek in posebne knjige! — Sancta simplicitas! — To bi bilo pravcato špansko upravnistvo!

Konečno izrekam, da je ves dopis, ki se tiče moje osebe in paznikov za nesramno laž, izmišljotino in golo sumničenje, in se le čudim, da gg. pri „Rodoljubu“ vse raztaknejo po svojih predalih, karkoli jim pošlje kaka zguba.

France Gostiša,
c. kr. rudniški nadzirelji in računovodja
rudarske skladnice.

Iz Idrije, dné 10. maja. Zalostno je, ako se mora mož, ki je že davno prekoračil polovico svojega življenja, ki je bil do sedaj poznat kot poštenjak, zagovarjati proti zlobnim napadom.

V 9. številki „Rodoljuba“ z dné 7. maja t. l. napal me je bil nekdo na jako nesramen način. Dopis sam na sebi je kratek, vendar toliko dolg, da bi sleherni, koji ga je čital, mislil, da sem nedvomno zaslužil že davno najmanj temnico.

Na kratko hočem odgovoriti. Nedavno pogorela je bila hiša Frančiške Rupnik v Zali pri Godoviču. Vsled pisma generalne agenture z dné 20. aprila t. l. podal sem se bil v Zalo, da izplačam odškodnino. Gosp. dopisnik se čudi, da sem jaz zahteval, da mora iti pogorelka z menoj k gosp. županu, kjer bi imel po zahtevi zavarovalnice izplačati odškodnino. To mu ni jasno.

Tooliko razsodnosti pač moram prisojati g. dopisniku, da se ne izplača nikdar svota brez prič. Izplačal sem bil torej 400 gld. odškodnine, ne da bi bil jeden krajcar odtrgal.

Kje je goljuŕija? Toda s tem ni bil g. dopisnik zadovoljen. Predrznost njegova presega vse meje, ker predbaciva, da je bila pogorelka prisiljena, naj še plača pijačo v gostilni.

Gosp. dopisnik vendar ne bode mislil, da sem jaz stal z revolverjem za pogorelko in jej grozil, da mora plačati pijačo.

Največja laž pa je ta, da sem jaz odtegnil pogorelki kaj denarja. Ako mi kdo more dokazati, da sem jaz odtegnil le jeden krajcar, pripravljen sem plačati še jedenkrat 400 gld. bodisi za katerikoli dober namen.

Družba „Donav“ poslala mi je 10 gld. za gasilce. Tega sicer g. dopisnik ne omenja, ker mu je le na tem, da mene in posredno tudi družbo sramoti. Jaz sem hotel dotično vsoto izplačati, ker pa neso hoteli dotični gasilci pobotnice podpisati, pustil sem pri g. županu 3 gld. in ostalih 7 gld. poslal sem po pošti na županstvo.

Kje je goljuŕija?

Nadalje pravi g. dopisnik, da se je žena jokala, ker sem jej hotel odtegniti 3 gld.

Da, g. dopisnik, jokati moral bi se jaz vsled Vaše zlobnosti, ker ste hoteli meni vzeti vso čast. Gotovo je plačala meni pogorelka 3 gld., toda prostovoljno za pot.

H koncu piše g. dopisnik, da je vložena tožba pri tukajšnjem sodišču, kjer me bodo „po pravici in postavi“ kaznovali.

K temu rečem le to, da sem bil pri tukajšnjem sodišču po pravici in postavi oproščen, toda jaz sem vložil tožbo, da bodo dotični kratileci časti moje kaznovani po pravici in postavi.

Makovič.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. maja.

(Vodne stavbe na Kranjskem.) Za zgradbo železnega mostu čez Savo pri Radečah na Dolenjskem je c. kr. notranje ministerstvo dovolilo 30.000 gld. podpore, dalje za obrambo proti Savi pri Jaršah 2000 gld. Poleg tega se bode še letos Sava uralnala proti Litiji na državne troške, ki so proračunjeni na 70.000 gld.

(Osebna vest.) Bukovinski deželni predsednik grof Pace, kateri pride prihodnje dni iz Černovic na obisk k svojemu lastu g. baronu Winklerju v Ljubljano, imenovan bode v kratkem podpredsednikom najvišjega računskega dvora. Na njegovo mesto pride pa namestniški svetnik grof St. Julien.

(Iz državnega zbora.) Včeraj je zastopnik ljubljanskega mesta, g. Jos. Kušar, vložil prošnjo na vlado, naj stopi v dogovor s c. in kr. vojnim ministerstvom zaradi premeščenja vojaškega oskrbovališča in bolnišnice v Ljubljani.

(Na dunajskem vseučilišču) je bil minolo soboto promoviran doktorjem bogoslovja čast. gospod Ivan Krek.

(Imenovanja.) Gozdarski pristav V. Effenberger v Sežani je imenovan komisarjem; gozdarski gojenec A. Guzelj praktikantom v Novem Gradu; gozdarski asistent Evgen Mahr je premeščen iz Novega Grada v Tolmin.

(Poročil) se je g. Jos. Dobida, tajnik pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani, z gospico Karolino Rakovčevó iz Kranja.

(Z ljubljanskega Grada) se je danes po gorenjski železnici odpeljalo 35 kaznjencev na delo pri uravnavi nekega hudournika pri Gor. Dravobregu na Koroškem.

(Pri občinski volitvi) dne 10. t. m. v Trebnjem so bili izvoljeni: Fr. Huč iz Gor. Ponikev, županom; svetovalec pa: Janet Batejec iz Lu-

kovka, Anton Strajnar iz Dol. Ponikev, Anton Potokar iz Račjega Sela, Anton Ratejec iz Primštala, Fr. Zupančič iz Trebnjega in Ignacij Čeh iz Česnjekva.

(Delavci tukajšnje predilnice) se bodo prihodnjo nedeljo dne 15. t. m. v cerkvi na Rožniku ob 1/2 9. uri udeležili tibe sv. maše, ob 9. uri pa slovesnega duhovnega opravila.

(Mestna policija) je v sredo zasačila izdavalca ponarejenih petdesetakov. Ta je zidar M. Venturini od Vidma na Laškem izdal je v Ljubljani tri ponarejene petdesetake. Prijeli so tudi nekega Jos. Rumia ter oba izročili deželnemu sodišču.

(Strela) je udarila dne 6. t. m. v Kamniku pri Preserju v zvonik tamošnje podružnice, v hišo posestnika Mazija in v hišo Jan. Petelina; vžgala ni.

(Nesreča.) Posestnik Janez Širec iz Studenega pri Postojni se je dne 9. t. m. proti večeru peljal malo vinjen sam s praznim vozom iz Zagona domov. Na nekem kraju se zvrne ter tako nesrečno pade, da na mestu mrtev obleži.

(Kmetijski in gozdarski specialni kurzi) so se leta 1891 proti prejšnjim dokaj pomnožili, in sicer je bilo takih 218, katere je obiskalo 6970 udeležencev v vseh narodnogospodarskih strokah. Na Štirnškem je bilo specialnih kurzov 32, v Istri 14, na Goriškem 13, na Kranjskem 7 in na Koroškem 2.

Raznoterosti.

— Nesreča. Na Dunaju se je podri oder, ko so popravljali neko hišo. Izmej petih delavcev so trije mrtvi, jeden si je zlomil nogo, jeden je pa ugrabil neko vrv in srečno se rešil iz nevarnosti.

— Žrtva anarhistov. V Neapolju je državni pravdnik grof Ivan Milano skočil skozi okno iz četrtega nastropa neke hiše in bil takoj mrtev. Pokojnik je bil poslednje dni dobil več pretilnih pisem od anarhistov in je vsled tega zblaznil. Misli je, da ga vedno kdo preganja. V svoji zblaznosti je skočil skozi okno.

— V žganju utonil. Prodajalec temešvarške tovarne za špirit v Budimpešti, Fran Steiner, se je te dni na čuden način usmrtil. Skočil je v sod žganja, kateri drži 15 hektolitrov in v žganju utonil. Kaj je povod samomoru, se ne vé. Samomorilec je zapustil lepo premoženje.

— Novo jezero. Jeden kilometer od grofa Dohne logarije v Koberbrunnu je sredi gozda velika z borovci poraščena kotlina. Kakor ljudska govorica pripoveduje, se ta kotlina vsakih trideset let napolni jedenkrat z vodo. Ta zanimiva prikažen znanstveno še ni pojasnjena. Letos se je kotlina zopet z vodo napolnila. Borovci stoje na pol ali popolnoma v vodi.

— Shod avstro-ogerskih pekov bode dne 25. in 26. maja na Dunaju. Na shodu se bodo med drugim tudi razgovarjali, kako bi se dalo preprečiti propadanje malega obrta.

— Fatalno. V nedeljo je dr. Grégr pred svojimi volilci v Libeznici imel jako oister govor proti vladi. Radikalni volilci so bili močno navdušeni od mnogih gromovitih fraz. Koncem zborovanja se je predsednik shoda zahvalil govorniku in zaklical: „Slava dr. Riegru!“ Takoj je popravil: „Ne, dr. Grégru!“, ali efekt je že bil zgubljen.

— Kaprera prodana. Italijanska vlada je od Garibaldijevih dedičev kupila otok Kaprera za 300.000 lir in ga bode dala utrditi.

— Salomonska sodba. V Emmerichu v Prusiji je sodišče obsodilo neko gospo zsradi motenja ponočnega miru, ker je njen petelin prezgodaj zjutraj pel. Žena se je pritožila, in višje sodišče v Duisburgu je izreklo salomonsko sodbo, da je zgodnje petelinovo petje čisto naravna stvar, in posestnica torej za to ne more biti odgovorna.

Telegrami.

Dunaj, 13. maja. Budgetni odsek je sklenil, da se odloži predloga o avstrijskih zveznih tolarih, dokler ne bodo predloženi načrti o uravnavi valute.

Pardubice, 12. maja. Od 500 delavcev, ki so iskali dela, a ga neso dobili, je 60 udrlo v prodajalnice, kjer so s silo vzeli žganja, tobaka in denarja, potem pa zbežali. Kolovodje so zaprli.

Belgrad, 12. maja. Bolgarski emigrant Rizov je tukajšnjim svojim prijateljem naznanil svoj prihod v Peterburg.

Berolin, 12. maja. Schulz, ki je bil na sumu izneverjenja pri državni banki, se je v zaporu obesil.

Umrli so:

10. maja. Vencel Feldstein, železniškega delavca sin, 10 let, Kravja dolina 21, org. srčna hiba.

11. maja. Alojzij Dolene, finančnega vodstva oficijal, 33 let, Gradišče 16, jetika. — Eliza Miklavc, zasebnica, 82 let, Studentovske ulice 7, marasmus.

V bolnišnici:

9. maja. Amalija Januš, delavka, 18 let, meningitis.

Tuji.

11. maja.

Pri **Maliču**: Seidner, Pollak, Wreda, Müllner, Koblížek, Schwarz, Sinnreich, Shin, trgovci; Pokorny, knjigovodja; Hans, stavbarski vodja; Platzer, uradnik; Schwank z rodbino, Meschel, Kowrlich, Goldschmidt, inženjerji, z Dunaja. — Lusatto, Padova, trgovec; Cora, poštni komisar; Peters s soprogo; Unger, stavbeni pristav, iz Trsta. — Anton, tajnik, in Sparovitz iz Grada. — Kette, inženjer, z Vrhnike. — Pollak iz Jaske. — Merkadič iz Broda. — Kumposch, računski podčastnik, iz Pečuha. — Gmeiner, zasebnica, iz Radeč. — Kahn, potovalec, in Skraba, trgovec, iz Maribora. — Wrany, potovalec, s Češkega. — Löw, trgovec, iz Prage.

Pri **Storu**: Hausner, Fabiani, Prossinagg, Grünbaum, Thomas, Fischbach, Richter, trgovci; Pick, Groche, inženjerja, z Dunaja. — Sitte iz Bora. — Urbančič, trgovec, in Herman iz Grada. — Spitz iz Pečuha. — Janša in Gasperič iz Zagreba. — Lorenz, stavbeni mojster, iz Beljaka. — Ferjančič, župnik, iz Zavraca. — dr. Aicher pl. Aichenegg, notar, s soprogo, s Koroškega. — Resman, železniški uradnik, s soprogo, z Nabrežine. — Perninsig, trgovec, iz Pulja. — Nusserl, trgovec, s soprogo, iz Prostejéva.

Pri **Južnem kolodvoru**: Weiss z Dunaja. — Löwy, trgovec, iz Kumpolea. — Skab iz Pečuha. — Mayer, inženjer, iz Grada.

Pri **avstrijskem caru**: Calligaro iz Vidna. — Peterpel, dijak, iz Ljubljane. — Srb iz Pletroviča. — Jordan iz Št. Nikolaja.

Vrentensko sporočilo.

Dno	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur
12. 1. u. jut.	735.9	15.6	sl. jzap.	oblačno	2.50
2. u. pop.	735.6	19.2	sl. jvzh.	del. jasno	dež
3. u. zveč.	736.7	13.4	"	oblačno	"

Srednja temperatura 16.1°, za 2.7° nad normalom

Jelenov zob

v srebru 75 kr., z gamsom gl. 1.25.

Absoluten vspeh.

6-2 Zaspanje izključeno!

Cena gl. 2.25, s koledrom gl. 3.05.

Po noči svetec cifernik

70 kr. več, ravno tak koledarski budilnik, s ponoči svetlečo cifernico, z niznim zvonom, montiran, gl. 4.75, primakakovost gl. 5.75.

Novost,

štirioglaste katsetne oblike. z

niklastim okovom, pozlačena,

bogato cizelirana skoro 28 cm

visoka ura z budilom, z bitjem

1/2 in 1/2 ure, cena gl. 9.—,

brez bitja gl. 5.—. Ura s

kukovico, bije 1/2 in 1/2 ure,

cena gl. 7.—, v umetno izdelani omari gl. 9.—, s ku-

kovico, prepelico in repetiranjem, bogato izrezana gl. 18.50.

Kovinska trpezna ura za gospode, odprta, masivni okrov iz nov. srebra gl. 5.50, z dvojnimi okrovom gl. 7.50.

EMIL MAYER,

161 Dunaj, I., Deuschmeisterplatz 4. 10-9

Vse proti dveletnemu jamstvu, tovarniški ceniki zastoj.

Primerno darilce!

Kalan:

POVESTI,

slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

II. zvezek

izšel je ravnokar ter se dobiva v „Katol. Bukvarni“ in Tiskarni komad po 20 kr., po pošti 23 kr.

Primerno darilce.

Št. 7251.

Razglas.

246 2-1

Občinski svet ljubljanski je dovolil 300 gl. v ta namen, da mestni magistrat pošlje primerno število

ubožnih škrofuloznih otrok v morske kopeli v Gradeži.

Magistrat to oznanja s pristavkom, da je prošnje za občinske podpore v omenjeno svrhu izročiti mu

do 28. maja letos

in v njih posebno navajati, ali bode bolnega otroka spremljal kdo domač h sam do Gorice, ali ga bode treba tja poslati z naitim spremlstvom.

Ozirati se bode magistratu pri podelitvi podpor v prvi vrsti na otroke kateri imajo v Ljubljani domovinsko pravico.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

12. dan maja 1891.

Dunajska borza.

Dne 12. maja.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gl. 40 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 " 10 "
Zlata renta 4%, davka prosta	111 " 30 "
Papirna renta 5%, davka prosta	101 " 25 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gl.	990 " — "
Kreditne akcije, 180 gl.	318 " 25 "
London, 10 funtov strl.	119 " 70 "
Napoleonador (20 fr.)	9 " 50 "
Cesarski cekini	5 " 64 "
Nemških mark 100	58 " 60 "

Dne 11. maja.

Ogerska zlata renta 4%	109 gl. 80 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 70 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gl.	140 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gl.	141 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gl.	184 " 40 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma " " " 4 1/2%	100 " 50 "
Kreditne srečke, 100 gl.	187 " — "
St. Genois srečke, 40 gl.	62 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gl.	22 gl. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gl.	17 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gl.	22 " — "
Salmove srečke, 40 gl.	63 " — "
Windischgrazove srečke, 20 gl.	— " — "
Akoije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	149 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2865	— " — "
Akoije južne železnice, 200 gl. sr.	86 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 25 1/2 "
Laških lir 100	45 " — "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10. Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize. Razna naročila izvrše se najtečnejše.

Za nalaganje glavno priporočamo:
4% gališke propinacijske zadolžnice.
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke.
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.
Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Promese za žrebanje dne 14. maja!
Ogerske srečke, cele gl. 4 in 50 kr. polovične " 2 1/2 kolek.
Glavni dobitek 120.000 gl. av. velj.
Ogerske hipotečne srečke
à gl. 1 1/2 in 50 kr. kolek.
Glavni dobitek 50.000 gl. av. velj.